

Агенција за спречавање корупције

11000 Београд

Царице Милице 1

Предмет: утврђивање могуће повреде Закона о спречавању корупције

Поштовани,

Обраћамо се за случај да Агенција за спречавање корупције није већ покренула поступак по службеној дужности на основу одредаба члана 78. ст. 1. Закона о спречавању корупције, имајући у виду да је реч о повреди Закона која је начињена 16.5.2024. и која је добила велики публицитет у медијима.

На званичној страници Министарства државне управе и локалне самоуправе, објављене су изјаве министарке, Јелене Жарић – Ковачевић, под насловом „16. МАЈА 2024. ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: ОКО 10 ХИЉАДА БИРАЧА НЕЋЕ МОЋИ ДА ГЛАСА 2. ЈУНА“. Пише такође да је реч о изјави датог за ТАНЈУГ.

<https://mduls.gov.rs/saopstenja/zaric-kovacevic-oko-10-hiljada-biraca-nece-moci-da-glasa-2-juna/>

Објашњавајући последице измена Закона о јединственом бирачком списку, министарка је негативно коментарисала политичке субјекте групно назване „опозиција“ на следећи начин:

„Све ово што се сада дешава је искључива последица захтева опозиције“, рекла је Жарић Ковачевић и прецизирала да ће око 10.000 бирача изгубити право да гласа 2. јуна.

„Пошто смо навикли на малверзације и злоупотребе од стране и опозиције и цивилног сектора, без обзира на то што сад са њима сарађујемо ...“

У члану 50. ст. 2. Закона о спречавању корупције прописано је да јавни функционер не може да користи јавне ресурсе за промоцију политичких субјеката.

У члану 40. ст. 1. истог закона је прописано да је јавни функционер дужан да јавни интерес не подреди приватном, да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе и ствара и одржава поверење грађана у савесно и одговорно обављање јавне функције. У ставу 3. истог члана је прописано да је јавном функционеру забрањено да употреби, ради стицања користи или погодности себи или другом или доношења штете другом, информације до којих дође на јавној функцији, ако нису доступне јавности. У члану 41. је прописано да је сукоб интереса ситуација у којој јавни функционер има приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на обављање јавне функције, а приватни интерес је било каква корист или погодност за јавног функционера или повезано лице.

Именована јавна функционерка је несумњиво чланица, а можда и функционерка политичког субјекта – Српске напредне странке (раније, у више мандата, народна посланица испред те политичке странке, а сада министарка). Тај политички субјект је „повезано лице“ у смислу ЗСК.

За тај политички субјект, који је на власти, јесте у интересу да његови опоненти („опозиција“) буду представљени („промовисани“) у негативном контексту током текуће изборне кампање, јер се тако за повезано лице остварује корист (мања подршка за политичке противнике политичког субјекта који је повезано лице са јавним функционером (СНС) на локалним изборима 2. јуна 2024, и последично, бољи резултат тог политичког субјекта на изборима).

Веб-сајт Министарства јесте јавни ресурс.

Миинистарство је орган државне управе, који је дужан да спроводи законе које је усвојила Народна скупштина, а министарка, као јавни функционер, је дужна да се стара о испуњавању прописаних обавеза органа државне управе.

Закон о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79 од 16. септембра 2005, 101 од 6. новембра 2007, 95 од 17. децембра 2010, 99 од 11. септембра 2014, 30 од 20. априла 2018 - др. закон, 47 од 20. јуна 2018.):

Члан 14.

Органи државне управе извршавају законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине и Владе тако што доносе прописе, решавају у управним стварима, воде евиденције, издају јавне исправе и предузимају управне радње (у даљем тексту: извршни послови).

Орган управе у саставу министарства не може доносити прописе.

За предузимање управних радњи којима се посеже у личну слободу и безбедност, физички и психички интегритет, имовину и остала људска права и слободе органи државне управе морају имати непосредни основ у закону.

Члан 23.

Министарством руководи министар.

Министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства.

Министар је одговоран Влади и Народној скупштини за рад министарства и стање у свим областима из делокруга министарства.

Податак који је изнет у изјави министарке (број грађана који неће моћи да учествују на изборима 2.6.2024) није информација која је била доступна јавности пре објављивања те изјаве, а несумњиво јесте информација до које је министарка дошла на јавној функцији. Тај податак је искоришћен на начин који наноси штету неким политичким субјектима и у том циљу. Министарство је имало и још увек има могућност да ове податке, који несумњиво јесу од значаја за јавност, објави и представи јавности на другачији начин – на пример, тако што би објавило детаљне информације о броју грађана који су на дан почетка примене измењеног Закона о ЈБС имали пребивалиште у појединим ЈЛС, а који ће, на основу измењеног Закона, бити уписани у другим ЈЛС (на основу пребивалишта из јула 2023), уз информацију о томе да ли се у тим ЈЛС одржавају избори 2. јуна 2024. и да ли су у тим ЈЛС одржани локални избори 17.12.2023. На тај начин су објективно могле бити представљене последице измене Закона о чијем спровођењу се стара органа државне управе којим руководи министарка, а без кршења правила о поступању јавног функционера током изборне кампање.

Иако су неке од информација које је јавна функционерка тачне, мада не и потпуно прецизне (јер су поједине, а не све, опозиционе странке тражиле и предложиле, односно речима

министарке „иницирале“ или „захтевале“) доношење измена и допуна Закона о јединственом бирачком списку, оне нису потпуне. При обавештавању јавности о последицама измена тог закона, јавна функционерка је селективно одабрала податке које ће саопштити, тако да погодује интересу политичког субјекта са којим је повезана.

Наиме, према увиду у стенографске белешке са седнице на којој су усвојене измене поменутог закона може се прочитати следеће:

„Стављам на гласање Предлог закона о допунама Закона о јединственом бирачком списку, у целини.

Закључујем гласање: за – 153 народних посланика, против – осморо, није било уздржаних, од укупно 161 народног посланика.

Констатујем да је Народна скупштина усвојила Предлог закона о допунама Закона о јединственом бирачком списку.“

http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/cir/doc/stenografske_beleske/Druga%20sednica%20Prvog%20redovnog%20zasedanja%20NSRS,%20odrzana%2010.%20maja%202024.%20godine.doc
x

Иако листинг гласања из кога би се могло видети који народни посланици су гласали за ове измене и допуне није доступан, нема никакве сумње да су међу њима и припадници посланичке групе СНС, која има укупно 112, чланова, док Народна скупштина има укупно 250 народних посланика:

<http://www.parlament.gov.rs/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0/%D1%81%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B5-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B5-/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B5-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B5-.273.html>

Народни посланици, у складу са Уставом и законом, одлучују слободно о томе хоће ли гласати или неће гласати за неки предлог закона, и у том смислу их не обавезује ничија „иницијатива“ или „захтев“.

Из наведеног се може закључити да су измене Закона о јединственом бирачком списку, које су имале неке спорне последице на које је министарка указала, последица одлуке коју су донели народни посланици који припадају не само политичким субјектима који се могу означити називом „опозиција“, већ и онима који припадају „власти“, укључујући и припаднике политичког субјекта са којим је јавна функционерка повезана (СНС). Међутим, јавна функционерка је изостављањем ове информације у изјави медијима, која је пренета и на сајту Министарства, циљано створила утисак да одговорност за те спорне последице сносе искључиво припадници политичких субјеката из „опозиције“. Поред тога, јавно је позната чињеница да ове измене нису подржали поједини политички субјекти који не учествују у власти, а који учествују на локалним изборима 2. јуна (нпр. посланици из групе грађана „МИ-Глас из народа“, опозициони политички субјекти који нису заступљени у Народној скупштини), а јавна функционерка је кроз своју изјаву на негативан начин промовисала и њих, коришћењем израза „опозиција“.

Тим за праћење изборне кампање/Election Campaign Monitoring Team

Транспарентност Србија/ Transparency Serbia

Palmoćeva 31 / Палмотићева 31

tel: (+381 11) 303 38 27

Београд, Serbia / Београд, Србија

ts@transparentnost.org.rs

www.transparentnost.org.rs